

Bulgaria Abroad
България по света

БЪЛГАРСКИ ТРАДИЦИИ И ПРАЗНИЦИ ПРИ СЪНАРОДНИЦИТЕ НИ В ГРАД МАЛАГА (ИСПАНИЯ)

Виргиния Йорданова

Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“

Резюме. Статията разглежда актуалното състояние на българската общност в гр. Малага (Испания). Вниманието е фокусирано върху организациите, които подпомагат общуването между българите в Малага и допринасят за съхраняването на българската културна идентичност.

Keywords: Malaga (Spain), Bulgarian community, abroad, cultural identity

„Ония, които не са имали щастието или простата възможност да видят поне веднъж в живота си море или граница, всякога таят в душата си неясни предчувствия за нещо загадъчно и странно. И може би те не се лъжат. Защото човек, застанал (...) на оная рязка черта, дето свършва една земя и захваща друга (...), той (...) стои пред една загадка, пред една тайна.“
(Из „На старата граница“, Й. Йовков)

Тази тайна успяват да разгадаят повече от 800 000 българи (официално), които в годините на „прехода“ емигрират извън страната. Да, приемането на България в ЕС е важен момент в официалната история на нашия народ. Но освен официалната история има много други – лични и вероятно много по-истински истории. Това са хора, които историята няма да запомни поименно, защото това не са герои (а историята помни само героите), това са специалисти по нещо друго: бране на маслини и портокали, чистене на домове, гледане на възрастни и деца...

Българските емигранти в Малага

Трудовата миграция е насочена предимно към Гърция, Испания и Италия. Около 160 000 са българските емигранти в Испания. Дали привлечени от добрия климат, или от основната нужда за работа, в Андалусия (област в южната част на Испания) се установяват 10 500 от тях. В Малага – един от големите градове в Андалусия, с 566 913 жители, от които 49 000 емигранти, българите наброяват 4620. Това е град с богата история, красиви забележител-

ности, намиращ се на 150 км от Гибралтар. Но не това са причините, които привличат българските емигранти, а необходимостта от работа и осигуряване на по-добър живот за тях и останалата част от семействата им в България. Първоначално са заети в т.нар. сектор услуги: шофьори, ресторантьорство, домашни прислужници, строители. След дългогодишно пребиваване не са малко случаите, в които българите работят по професията си – лекари, мед. сестри, адвокати, някои имат и свой частен бизнес. Дълъг и труден е пътят за постигане и доказване на чужда земя, но не е невъзможно, а ние, българите, сме известни със своята упоритост и трудолюбие.

Първоначално всичко е като сън – радваш се на непознатото, което виждаш, любоваш се на новото, с което се срещаш, усмихваш се на новия ден. Но в един миг това опиянение свършва: нещата, на които си се радвал, не ги забелязваш, местата, на които си се любовал, ти омръзват, денят ти се струва потъмен от нощ. Липсва ти нещо – нещо, наречено БЪЛГАРСКО. Как да поемеш пътя обратно? Дал си обет да бъдеш полезен – не на своята държава, но на своите близки – да! Дали ме кори България? Предадох ли я с моето бягство? Как може да съм ѝ полезен дори и навън? Тези терзания измъчват съзнанието на не един българин. Следва трудната задача да се открием всички тези българи и да започнем едно общо дело, с което да сме полезни на близките си, на непознати, но нуждаещи се от помощ, и най-вече на себе си, съхранявайки и развивайки българския бит и култура.

Започва трудният и нелек път да се открият българите, живеещи в многохилядна Малага. Делото го започват три българки – Петранка Костадинова, Любка Христова и Бонка Василева. Водени от основната идея да създадат български кръг на общуване, отбелязване на общи празници, поддържане на традиции и популяризиране на българското, те се заемат с издирването – ослушват се по автобусни спирки, спират непознати, чувайки, че говорят на родния език, оглеждат се по паркове и градинки, кой се е зачел в български вестник... и така успяват да създадат една малка група от съмишленици. Идеята за сбирките е да се покаже другото лице на българина – че той е не само „героят“ от „черните новини“, а онзи добронамерен и загрижен, готов да помогне в труден момент гражданин, българинът, който иска да съхрани своите традиции и празници, който може и иска да доставя радост! А кое е най-истинската радост освен детската усмивка? Именно тя и желанието да видят грейнали детски очи от радост групата българи, живеещи в Малага, решават да помогнат на деца, лишени от родителски грижи, живеещи в с.Леденик, Великотърновско, в предоставилия им свой дом за подслон Христо Атанасов. На организираната на 11.04.2010 г. среща се събират много български емигранти и след седмица се извършва първата благотворителна акция – храна и топли дрехи, а след това още една и още една...

След всяко събиране се налага убеждението, че трябва да са задружни и да си помагат. Така се стига до решението да се събират всяка първа неделя от месеца

и през 2011 г. тази малка група от ентузиазирани българи регистрира своя асоциация – „Малага – България 2010“, като продължава да работи в насока благотворителност. На неделните срещи може да присъства всеки желаещ, интегриран успешно в страната, където работи и живее, където спазва реда и законите, уважава местната култура, участва в обществения живот. От самото начало се говори за културен център, който да помага за интеграцията на общността и да развива съвместна дейност с местните институции, за създаване и откриване на българско училище. Част от българския бит и култура са и народните танци, обмисля се и по-късно се създава танцов състав „Български ритми“.

Голяма част от българските емигранти са наети на работа в частни домове на „интерна“ (работа с преспиване) и единственият почивен ден е неделя. След създаването на Асоциацията този ден се превръща в най-вълнуващия – деня на месечната среща, ден, чакан с нетърпение, ден на споделената радост, ден на усмивки, ден в който духът се съживява с голяма вяра в доброто, което се крие у всеки от нас. И тази сила започва да заразява. Забелязваш, че светът около теб става по-хубав, но си задаваш въпроси: „Как извървах този път?, Как стигнах дотук?, Как оцелях?, Сам?“. Признаваш с усмивка, че не. Отговорът на всички въпроси се изчерпва с едно „ЗАЕДНО МОЖЕМ ВСИЧКО“. Точно това става и мотото на асоциация „Малага – България 2010“.

Асоциация „Малага – България 2010“ – организация с нестопанска цел, създадена през 2010 г., която работи за обединяването на българските граждани и пълноценното им интегриране в испанския обществен и културен живот. Осъществява различни дейности, свързани с образователни и културни проекти. Успява да създаде първото в Малага българско неделно училище „Родина“, чийто образователен процес е признат от Министерството на образованието, младежта и науката на Република България. Целите, които Асоциацията си поставя и успешно се справя с изпълнението им, са:

1. Благотворителност
2. Обединяване на българската общност.
3. Интегриране и приобщаване към испанската култура, българо-испански обмен в областта на културата и изкуството, участие в съвместни мероприятия – беседи, курсове, празници.
4. Популяризиране на българския бит, култура и изкуство.
5. Създаване и ръководство на българско училище.
6. Приятелски българо-испански връзки в Андалусия – срещи, ревюта, конкурси.

Благодарение на създателите на Асоциацията се формира един кръг от хора, обединени от тези цели и идеи. Всеки от тях носи своя лична история, драма, заплатил с късче от душата си за постигнатото, но общото е усмивката. Тя действа заразително и колкото и труден и тежък да е бил работният

ден, тук се срещаш с ведри и усмихнати хора, с които създаваш приятелства, за които се чувстваш полезен, споделяш идеи и повечето от тях стават реалност. Като всяка организация, и тук има ръководство:

Председател – Петранка Костадинова.

Зам.-председател – Любка Христова.

Секретар – Бонка Василева.

Касиер – Силвия Михова, а от тази година – Дора Рускова.

Специалист по икономическите въпроси – Петя Арабаджова.

Заемайки тези длъжности, не се изключва тяхното участие в каквито и да било дейности. А те са много. Започнала своя път с благотворителност, Асоциацията и до днес развива такава и се чувства задължена да даде своя принос, за да направи този свят възможно по-добър. Децата – едно несметно богатство, бъдеще, надежда, изискващи време и внимание, са първите в списъка, на които се помага. Организиран се кампании за събиране на дрехи, храна, икономически дарения за домове за сираци и деца и младежи в неравностойно положение, предимно в България:

- с. Леденик, обл. В. Търново – храни и дрехи (3 акции);
- Страхилово, обл. В. Търново – играчки и лакомства;
- гр. Попово – спални комплекти и лакомства (2 акции);
- с. Стража, обл. Търговище – лакомства и дрехи;
- гр. Търговище – дрехи, детски играчки, лакомства...

Не се забравят и хората в затруднено положение, като сериозно заболяване или икономически трудности – организират се акции за набиране на средства за подпомагане на нуждаещите се. Постигнатите резултати след всяка акция доказват още веднъж, че „Заедно можем всичко!“. Така заедно се осъществява идеята на Асоциацията за създаване на училище.

Училището

Открай време училището е било място, в което се пазят и развиват българските традиции и честват празници от житейския и църковния календар. Към това се стреми и Първото българско неделно училище „Родина“ – гр. Малага. Открива се на 7.10.2012 г. след спечелване на проект по национална програма „Роден език и култура зад граница“, официално признато от МОН на Република България. Регистрирано съгласно изискванията на закона в Испания към асоциация „Малага – България 2010“. Това позволява провеждане на учебен процес по адаптирани учебни програми за деца от предучилищна възраст и ученици от I до XII клас. Целта на създаването му е подпомагане на българските деца, живеещи в чужбина, да изучават български език и литература, история и география на България, за да не забравят своите ко-

рени, да съхранят националното самосъзнание, бит, култура и традиции. Освен това дава възможността за продължаване на образование и обучение в училищата в Република България при евентуално завръщане в страната. За добрата организация на учебния процес спомага материалната база, осигуряване на комплекти учебници и учебни тетрадки по програмата, наличието на квалифициран учителски екип. Всичко това дава възможност да се открие училището с три паралелки за учебната 2012/2013 г.:

- подготвителна група с деца на 5 години;
- смесен начален I – III клас със 108,5 часа годишно по български език и литература, 31 часа „Роден край“ за I клас и 48 часа „Човекът и обществото“ за III клас;
- прогимназиални класове V и VI със 102 часа по български език и литература и 68 часа „История и цивилизация“.

От 27.03.2013 г. ПБНУ „Родина“ – гр. Малага, е вписано в регистъра на официално признатите училища зад граница под №62, което гарантира материалното и качествено обезпечаване на учебния процес и създаване на условия да се продължи започнатото. В училището се провеждат и извънкласни дейности – театър, етнография, музика и детски състав за български народни танци „Звездици“.

Първата учебна година 2012/2013 учебните занятия посещават 28 деца. На учениците от I до XII клас се издава удостоверение за завършено обучение по български език и литература, българска история и география на България. Учениците, придобили това удостоверение, издадено от училище от чужда държава, и които по една или друга причина продължават обучението си в България, не полагат приравнителни изпити по тези предмети. Училището приема ученици през цялата учебна година, но удостоверение за завършен клас придобиват само учениците, посещавали редовно учебните занятия, като при повече от 1/3 неизвинени отсъствия не се смята за завършен клас. Всички учебници и тетрадки се предоставят безплатно от училището, като учебниците подлежат на връщане в края на учебната година. Към устава на Асоциацията има правилник за управление и организация на ПБНУ „Родина“, който може да се намери и прочете на електронната ѝ страница.

От самото създаване асоциация „Малага – България 2010“ и ПБНУ „Родина“ вървят ръка за ръка и техните дейности се преплитат. Първото помещение, което се наема от училището за провеждане на учебните часове, е малко, дели се и с други организации, малкият брой на децата не пречи да се организират и отбелязват празници. С много трепет и емоции е изпълнен първият учебен ден на учениците на 07.10.2012 г. От импровизираната сцена (самата улица) децата са приветствани за добре дошли от учители и гости от Асоциацията. Там, до испанското знаме, се развява и българският трибагренник. По български обичай се посрещат с питка и мед, прекрачват прага под

звучите на училищното звънче, увито със здравец, и стават част от българската общност и с желание ще слушат и учат за родният край на роден език! Малко е времето, с което разполагат учителите да предадат знания за тази далечна страна България, която за много от децата е мястото, което се посещава веднъж годишно. Но благодарение на учителските усилия, старанието на децата и помощта от страна на родителите се организира Коледно-новогодишно тържество, на което децата пресъздават българските традиции и пеят новогодишни песни за радост на присъстващите. На 25.05.2013 г. се отбелязва с весело тържество закриването на първата учебна година.

Съвместна дейност с испанци

Както всяко начало, и тази прохождаща първа година е изпълнена с трудности. На няколко пъти се сменя сградата на училището, но когато се работи за добра кауза, винаги се намират съмишленици. През април 2013 година асоциация „Малага – България 2010“ намира приятелство и подкрепа в лицето на асоциацията на квартал „Каранке“, която с радост предлага сградата ѝ да се ползва от нашето училище, предоставя зала за репетиции на танцовия състав,

както и възможността двете асоциации да създадат и открият първата испано-българска библиотека в Малага. Има много проекти, мечти, надежди, защото наистина „Заедно можем всичко“!

Библиотека

Първата обща осъществена дейност на двете асоциации е организиране и откриване на единствената засега испанско-българска библиотека в Малага със седалище в общинския център „Рафаел Гонзалес Луна“ – „Каранке“. Там всеки може да намери и прочете интересна испанска или българска книга. Библиотеката е важно място за реализация на образователна дейност и за стимулиране на четенето, за придобиване на информация и нови знания. Това е мястото, на което се организират лекции, беседи, семинари и преди всичко място за срещи на различни култури. Тази библиотека е първата по рода си в автономна област Андалусия. Първоначално българският библиотечен фонд е създаден благодарение на даренията от доктор Радка Георгиева и ДАБЧ, както и от закупени със средства на асоциация „Малага – България 2010“ книги. В създадения вече център от Асоциацията всеки има право да дойде и да прекара тук част от свободното си време – дали ще е с участие в предстоящо събитие, дали ще е с присъствие на празник, дали за да прочете българска книга и да се потопи в онзи далечен бит на българина, описан така умело от не един талантлив наш писател, или за да сподели и осъществи свои идеи. Една такава идея се ражда в съзнанието на Велислава Генадиева, чиито деца са ученици в българското училище. Родом от Севлиево, спонтанно решава да напише писмо до кмета на общината с молба – събиране и даряване на книги за българите в Малага. Идеята ѝ е приветствана от севлиевци, които чрез медиите я разпространяват, и в предоставената сграда в продължение на два месеца се даряват книги. Общият брой на събраните книги достига 2000.

Фолклорен състав

Думите на Кант „Красотата на изкуството не се състои в отразяване на красивите неща, тя е красиво отразяване на нещата“, доказват че изкуството е най-добрият начин да се изразят идеи, емоции, личностният мироглед, а също и начин на общуване. Една от целите на асоциация „Малага – България 2010“ е популяризиране на българските традиции и култура, на изкуството и художественото творчество, популяризиране и развитие на таланти. Освен това се стреми към интегриране и приобщаване на българската общност към испанската култура, осъществяване на българо-испански обмен в областта на изкуството, организиране и участие в съвместни мероприятия. Освен нашата вяра и език, които не сме загубили през вековното си съществуване, има и една магия, в която се е съхранил древният дух от нашите земи, която ни е запазила като народ през бурните дни на хилядолетната

ни история. Една магия от сложни стъпки и движения, изпълнени с радост и страст от темпераментни танцьори, която и до днес е жива – българският фолклор. Съдбоносна се оказва 2013 година за Асоциацията – признаване на откритото вече българско училище, срещата и създаденото приятелство с испанската асоциация „Каранке“, а също организиране на състав за български народни танци, наречен „Български ритми“. Хореограф и ръководител при създаването му е Борислав Александров. Неговото място през 2014 се заема от Дора Рускова. Репетициите се провеждат всяка събота от 11.30 до 13.00 часа в ПБНУ „Родина“ (културен център „Каранке“ – Малага). Играят се български народни танци от различни региони на България. Целта е да се запазят родните традиции и да се запознае малагенската общност с тях. Всяко начало е трудно, предстои отговорната задача да се сдобият с носии. С много любов и старание ги изработва Любка Христова. През февруари 2014 г. асоциация „Малага – България 2010“ кандидатства пред кметство Малага с проект „Българските народни танци като форма на културен обмен и интеграция“. Проектът е одобрен и с отпуснатите средства се закупуват нови носии за състава, а също и музикална уредба. И така Асоциацията, която беше сама в началото, успява да създаде българско училище, организира и танцов състав, намира съмишленици, от които получава подкрепа и сътрудничество. Непрекъснато се набелязват цели, които рано или късно биват осъществени.

Втора учебна година на ПБНУ „Родина“ (отбелязани празници и български традиции). С още по-голямо нетърпение и желание се очаква откриването на втората учебна – това става на 28.09.2013 г. Учениците вече наброяват 35. През декември 2013 г. децата от ПБНУ „Родина“ получават първата си грамота и награди за участието в детския Коледен конкурс за рисунка и съчинение, организиран от асоциация на съседите „Каранке“ с подкрепата на кметство Малага. Провежда се поредното Коледно тържество – изпълняват се български популярни песни, пресъздава се българската Коледа, коледарите сурвакат за здраве с изработените от тях сурвакници. Появата на любимия старец – Дядо Коледа, с подаръците бе изненада и за малки, и за големи. На това тържество се обявява и победителят в конкурса за лого на училището.

Мартеници

Започват да се набелязват важните дати за предстоящи събития през 2014 г. Още през февруари учителите отделят част от оскъдното си време и организират работилница за мартеници. Един български символ, който не присъства в испанския бит и култура, но сме длъжни да го запазим и предадем на българските деца. С ентузиазъм и радост се включват ученици и родители. Следва честването на големия български празник Трети март.

Под звуците на националния химн и други патриотични песни децата слушат в захлас за историята на своята Родина и пътя на многовековното ѝ съществуване. Но трябва да се види и за резултатът от труда в работилницата. Появата на Баба Марта и закичването с мартенички зарадва всички присъстващи и се оцениха вложеният труд и старание.

Великденски яйца

Много са празниците в испанския календар, които децата са запомнили и знаят, но в българското училище се запознават и с наши традиции и обичаи. През април, в едно от междучасията, се провежда още една обща дейност от родители, учители, ученици и приятели – боядисване на яйца.

Съвместни културни празници

Създаденото приятелство и близките контакти между испанска и българска асоциация позволяват обща или индивидуална изява в много събития. На 10 и 11 май 2014 г. на ул. „Конде де ла Гуадалорсе“ асоциациите от квартала представят дейността си на щандове. Асоциация „Малага – България 2010“ също участва, като представя България с рекламни материали, кулинарни продукти и ръчно изработени художествени и етнографски предмети. Щандът се посещава както от българи, така и от любопитни испански граждани, включително и от г-н Франсиско де ла Торе – кмет на гр. Малага, от г-жа Тереса Порас – общински съветник, и г-жа Рут Сарабия – директор на отдел „Социални права и гражданско участие“. В културната програма се включва и съставът за народни танци към Асоциацията – „Български ритми“, в който участват и ученици от прогимназиалния клас на училище „Родина“. Клубът „Българска роза“ – гр. Малага, също взе участие с народни песни и танци. Накрая всички присъстващи българи се хванаха на кръшно хоро! На 23, 24 и 25 май асоциация „Малага – България 2010“ отново има честта да бъде сред поканените на седмицата на културите и сътрудничеството в гр. Малага. На щанда с много любов и желание се подреждат сувенири и кулинарни специалитети. Отново се посещава от видни гости. В музикалната програма за пореден път участва даровитата певица Деси Страхилова. За първи път на голямата сцена се появява детският състав за народни танци „Звездици“ към ПБНУ „Родина“, които заедно със състава „Български ритми“ грабнаха сърцата на публиката и като по традиция вече концертът приключи с общо българско хоро с разветия ни трибагренник. За блестящото представяне от кметство Малага се връчват три почетни награди – една на певицата Деси Страхилова, втора – на танцовите състави с ръководител Борислав Александров, и трета – на асоциация „Малага – България 2010“.

На светлата дата 24. май в културния център „Каранке“ се отбелязва тържествено Денят на славянската писменост и култура, съвпадащ с приключ-

ване на учебната година. Украсената зала, подредената във фоайето изложба, посветена на светите братя Кирил и Методий, дарена от Държавната агенция за българите в чужбина, откриване на тържеството с българския химн – всичко това допринася да се отнесеш далече, на родна земя, нищо че си под испанско небе. Вълшебството на атмосферата се допълва с рецитала на децата с научените през годината песни и стихотворения. Магията нараства с появата на малките танцьори. Освен удостоверенията си за завършен клас децата получиха и подаръци от Асоциацията и по две книжки от родителите.

Еньовден – елемент от български празник на испански концерт

Занятията в училище приключват, но българската общност продължава да се събира и отбелязва важни дати и културни събития от нашия и испанския календар. На 28.06.2014 г. се провежда благотворителен концерт на сдружението към църквата в „Каранке“. Щом испанските ни приятели ни подкрепят и помагат, длъжни сме да отговорим със същото. Разбира се, няма как да не се вмъкне елемент от българската традиция и култура. В това събитие асоциация „Малага – България 2010“ се представя отново с вкусни български тестени изделия, а танцовият състав представи нещо по-особено и типично от българския фолклор – обичая Еньовден. По традиция Еньовата буля бе облечена с бяла риза и червено було, държеше менче с китки и се придружаваше от „момите“, пременени с красиви носии. Под венеца от билки, изработен от членовете на Асоциацията, минават за здраве с радост както българи, така и испанци.

На всяко събитие, на което е канена или организира Асоциацията, винаги присъства нещо типично от българската кухня. След всяка изява, след всяко участие се проявява все по-голям интерес от испански приятели и гости към българското и това мотивира да се върви напред – стига се до издаване на книжка с български рецепти на испански език – „Recetas de cocina tradicional búlgara“, като илюстрациите към рецептурника са на художничката Ася Цолова. Предвижда се периодично да се организират дни, посветени на българските традиции и кухня, когато на живо да се демонстрира приготвяне на традиционни продукти.

Трета учебна година на ПБНУ „Родина“

След жаркото лято, прекарано по малагенските плажове и басейни, а някои са имали щастието да гостуват в България, на 04.10.2014 г. отново звънчето в ПБНУ събира ученици и българската общност в техния испански дом – сградата на „Каранке“. Разбира се, има нова придобивка – създаден е химн на училището. Негов автор е Желязко Георгиев:

Училище „Родина“ нас събира,
усмивка всеки тук намира,
знанието в нас вечно остава,
за мечтите детски няма забрава.

Припев:
На Сервантес в страната живеем
и нека заедно всички запеем
за таз земя малка и далечна
ти, Българийо, красива и вечна.

Учителските думи – мъдри, мили,
в трудностите те ни дават сили.
Училище ти наше – дом на светлина,
прозорец към бъдеще и към света.

С бъдещите възпитаници децата наброяват вече 48. Почти 90% от децата от предучилищна възраст и началния курс са родени в Испания, някои са от смесен брак, но това не пречи с желание да ги запишат в родното училище. Тържественият момент този път е не само изслушването и отдаването на почит на двата химна – българския и испанския, но и извършеният водосвет от

украинския свещеник, служител в украинската църква в гр. Малага. Таи се надежда един ден и българите да имат такава.

Освен че се обучават българските деца, през ноември 2014 г. започва и обучението на наши и испански приятели, проявили интерес към българската кухня, чрез уроци на живо. Първият, разбира се, е за традиционната българска баница.

Резултатите от една съвместна дейност – „Помощ чрез четене“ – на асоциация „Малага –България 2010“ и асоциацията „Каранке“ се обявяват през декември. В този проект вземат участие освен ПБНУ „Родина“ и още две испански училища от квартал „Каранке“. Проектът има за цел да се създадат навици за четене на книги у подрастващите. Има, разбира се, и социална насоченост – за всяка прочетена книга децата получават виртуални кредити, които впоследствие се превръщат в реални пари. В проекта се включват 240 деца и са прочетени 612 книги. Средствата се използват с благотворителна цел – даряват се на „Организация за защита на животните“ – гр. Малага, на асоциация „Доброволци – детска онкология“ – гр. Малага, асоциация „Независим живот“ и разбира се – за осъществяване на превоза на дарените книги от Севлиево.

Награда за българи и испанци от участие в испанска традиция

Преди да си е отишла годината, предстои поредната награда. Този път участието на членове на българската асоциация, на родители е наистина в нещо ново – заедно с асоциацията „Каранке“ да приготвят „Белен“ – възпроизвеждане на сцената на Рождество Христово. Нещо типично и традиционно за испанци, но не и за нас като българи. За да спечелиш, не е нужно само желание, а присъствието на нещо непознато. И какво да е то? Разбира се, български елемент. И да е оригинално. Как? Да се изработи от рециклиран материал. Идеята е готова, с охота се приема от испанските сътрудници, работата се разпределя и на „Белен“ се появяват и български кукли с народни носии и сурвакари. Българо-испанският труд се оценява и за старанието получават трето място!

Коледно тържество

Коледното традиционно тържество се очаква с много трепет. На сцената се появяват добре подготвените деца с коледни песни и стихотворения, облечени с народни носии, а някои като коледари. Както всеки път, на този ден се организира изложба на сурвакничките. За положения труд в толкова мероприятия през годината децата получават заслужени подаръци от Дядо Коледа. След толкова усмивки и веселие празникът завършва с почерпка от вкусни български лакомства и кръшно българско хоро. Така както испанските ни съдружници от асоциация „Каранке“ присъстват и вземат участие на наши празници, и българите сме удостоени с честта да ги съпровождаме във важни за тях събития. На 03.01.2015 г. учениците от ПБНУ „Родина“ и членове на асоциация „Ма-

лага – България 2010“ са поканени да участват в Кабалгатата на Район №6 – Малага. Това е шествие в чест на тримата влъхви (мъдреци), които поднасят дарове на новородения Исус – ден, в който се раздават подаръци на децата в Испания. С желание ученици и по-възрастни изработват карнавални костюми и участват в празничното шествие.

Предстоящи събития, свързани с българската култура

За празника на славянската писменост е планирана една глобална инициатива. Не се отнася само за българите, живеещи в Малага и околностите, а за всички нас, българите, пръснати по целия свят. Едно събитие, очакващо се да стане традиция – за общо поклонение и молебен на гроба на Свети Кирил на 25.05.2015 г. в базиликата „Сан Клементе“ в Рим. Тези, които са извън страната си, самоорганизирали се за изучаване и запазване на българското четмо и писмо, в деня на БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА И КУЛТУРА – 24 май, виждат признанието към великото дело на Константин-Кирил Философ да се положи началото на една обединителна традиция – всяка година на тази дата да се организира поклонение на гроба на свети Кирил в Рим. Да участват ученици и учители от българските училища от различни краища на света, както и на граждани от националности, за чиято грамотност светите братя Кирил и Методий имат принос.

С този кратък обзор на живота на българите в Малага се опитам да ви пренеса на чуждата земя, където не само се пазят и разпространяват българските традиции и култура, но и се популяризират. Достойно за уважение и признателност е делото, с което се захващат в началото милеещите за родното българки и заслужено се увенчават усилията им с успех. Техният пример за съхранение и разпространение на българското намира последователи благодарение на вярата, че ЗАЕДНО МОЖЕМ ВСИЧКО! И това дело ще има продължение в годините.

Е, БЪЛГАРИЙО, с малкото което правим, ти показваме, че ни липсваш, че не сме те забравили, че искаме да продължи съществуването на българските традиции, българските празници и българската култура! А, ти? Помниш ли ни още, не ти ли домъчня за нас? Надяваме се искрено един ден да се върнем, ако не ние, то поне тези, на които сега говорим колко е красива нашата родина, колко е богата природата и достойна за уважение историята, които учим на родно четмо и писмо и на които разкриваме тайните на нашите традиции. Нека се върнат на родна земя, а не само да си една от евтините дестинации за ваканция. Накарай ги да използват знания и умения на родна земя и там да се роди 9 милионният БЪЛГАРИН. Там – на наша земя, а не под чуждо небе!

За събиране и представяне на този материал получих помощ във вид на информация от:

– основателите на асация „Малага – България 2010“ и нейния председател Петранка Костадинова;
– членове, един от които д-р Радка Георгиева;
– родители на деца от ПБНУ „Родина“ – гр. Малага, като Велислава Генадиева;
– колеги в училището, и най-вече от училищния ръководител г-жа Гълъбина Първанова, на които изказвам голяма благодарност. Използваният снимков материал е от личен архив и този на Асоциацията. А идеята за неговото написване получих от доцент Венета Янкова от ШУ „Еп. Константин Преславски“.

HOW OUR COMPATRIOTS IN MALAGA (SPAIN) KEEP BULGARIAN TRADITIONS AND CELEBRATIONS

Abstract. The article discusses the current state of the Bulgarian community in the city of Malaga (Spain). The focus is on organizations that support communication between Bulgarians who live in Malga and contribute to the preservation of the Bulgarian cultural identity.

✉ **Mrs. Virginia Yordanova**
Malaga, Spain
E-mail: bibi.vir@hotmail.com